

Kommunstyrelsen

Länsgemensamma riktlinjer för handläggning av ärenden kring ensamkommande barn

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar de av Kommunförbundet Stockholms Läns föreslagna riktlinjerna för handläggning av ärenden vid socialtjänsten kring ensamkommande barn.

Kommunstyrelsen noterar att social- och äldrenämnden har gett in ett yttrande till Kommunförbundet Stockholms län om behov av ytterligare förändringar i de länsgemensamma riktlinjerna.

Sammanfattning

Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) har genomfört ett länsövergripande arbete med att ta fram riktlinjer för socialtjänstens handläggning av ensamkommande barn. Nacka kommun har deltagit i arbetet både i styrgrupp och i arbetsgrupper. De nya riktlinjerna avser att underlätta och förtydliga arbetet med ensamkommande barn och ungdomar.

Syftena med riktlinjerna är att

- tydliggöra den kommunala socialtjänstens ansvar i förhållande till andra aktörer
- utgöra en samlad vägledning för handläggningen av ärenden
- underlätta en likvärdig behandling då dessa barn och unga är mycket rörliga mellan länets kommuner genom olika placeringar och omfattas av olika myndighetsansvar

Revideringarna handlar framförallt om

- vem som gör vad kring barnets särskilt förordnade vårdnadshavare
- ansvarsfördelning vid familjeåterförening
- vem som ska informera vem om att ett barn har placerats i en kommun

Ärendet

De nuvarande riktlinjerna för handläggning av ärende om ensamkommande barn och ungdomar arbetades fram 2011 i ett länsgemensamt projekt ”Ensamkommande barn i Stockholms län”. De antogs av social- och äldrenämnden i december 2012. Social- och äldrenämnden har den 23 september 2014, § 151, föreslagit kommunstyrelsen att anta de reviderade riktlinjer som har tagits fram av Kommunförbundet Stockholms län, KSL, som detta ärende handlar om.

De reviderade riktlinjerna som nu föreslås innebär att Nacka kommun går in i ett tvåårigt länsövergripande arbete med kvalitetsförbättringar i mottagandet av ensamkommande barn. Förändringarna i riktlinjerna görs på grund av förändringar i omvärlden och önskemål om tydlighet i förhållandet mellan kommunerna i några frågor. Representanter från Nacka kommun har varit delaktiga både i styrgrupp och i arbetsgrupper.

Syftena med riktlinjerna är att

- tydliggöra den kommunala socialtjänstens ansvar i förhållande till andra aktörer
- utgöra en samlad vägledning för handläggningen av ärenden
- underlätta en likvärdig behandling då dessa barn och unga är mycket rörliga mellan länets kommuner genom olika placeringar och olika myndigheters ansvar

Riktlinjerna omfattar Migrationsverkets och det ansvar som det socialtjänstlagen kallar socialtjänsten har för ensamkommande barn under asyltid, vid avvisningsbeslut och vid beviljat uppehållstillstånd. Förhållande till skola, gode man och boende berörs.

Revideringarna handlar framförallt om

- vem som gör vad kring den särskilt förordnade vårdnadshavaren som barnet får enligt föräldrabalken
- ansvarsfördelning vid familjeåterförening
- vem som ska informera vem om att ett barn har placerats i en kommun

Social- och äldrenämnden har för egen del antagit ett yttrande till KSL om ytterligare förändringar som behöver göras.

- En rutin som social- och äldrenämnden anser behöver ses över i kommande revidering är när ett barn är placerat i en kommun men vistas i en annan kommun och beviljas uppehållstillstånd. Den *placerande* kommunens socialtjänst ansvarar för att göra en utredning om särskilt förordnad vårdnadshavare (SFV), underrätta vistelsekommunens överförmyndare och ansvarig socialtjänst om att barnet vistas i kommunen och att en SFV behöver utses. Sedan ska *vistelsekommunen* ansöka om SFV hos tingsrätten samt bekosta ansökan till tingsrätten och arvode för SFV. Den god man som har utsetts under asyltiden brukar ofta bli SFV.
- Även om medel kan återsökas innebär detta ett administrativt arbete för vistelsekommunen som i övrigt inte har kännedom om barnet. Är det den bästa lösningen att vistelsekommunen öppnar ärende för de ensamkommande som vistas

i kommunen och behöver SFV men är aktuella och handläggs i en annan kommun än placeringskommunen?

- Ett förtydligande i kommande revidering bör även göras gällande barn som ansöker om asyl via anknytning. Det handlar om när ett barn har en anknytning till ett annat ensamkommande barn som är placerad av en kommun men vistas (bor i särskilda boenden för asylsökanden, boenden för personer med permanent uppehållstillstånd (PUT) eller i familjehem) i en annan kommun. Dilemmat kan uppstå eftersom det finns kommuner som saknar egna boenden för ensamkommande barn med och utan uppehållstillstånd som köper platser i andra kommuner. Då kan man ställa sig frågan vilken kommun ska ta emot det asylsökande barnet: placeringskommunen eller vistelsekommunen för den som barnet har anknytning till? Även här kan arbetsbelastningen bli skev.

KSL:s styrelse rekommenderar kommunerna att anta de reviderade länsgemensamma riktlinjerna för handläggning av ärenden om ensamkommande barn. KSL önskar få kommunens ställningstagande senast den 31 oktober 2014.

Konsekvenser för barn

De nya riktlinjerna ska göra mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar bättre. Ensamkommande barn möter olika myndigheter och kommuner när de kommer till Sverige och det ska bli tydligare vilken myndighet och vilken kommun som ansvarar för vad.

Bilaga

1. Revidering av de Länsgemensamma riktlinjerna för handläggning av ärenden vid socialtjänsten kring ensamkommande barn – KSL, 2014-06-12

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Anders Fredriksson
Socialdirektör